

פרחי עין גדי וחוף ים המלח

מאת ד"ר אורי פרגמן-ספיר
בהוצאת רשות הטבע והגנים

בעל כריכה רכה, ומתאים לכף היד נוח לשאת אותו בתרמיל, אף על פי שלעתים המידות המצומצמות מנבילות את הנדל של הצילומים, והייתי שמחה אילו ניתן היה באותו פורמט לקבל צילומים גדולים יותר

מחבר הספר נמנה עם קבוצה של בוטנאים, יהודי סגולה, מומחים של מומחים הוא מאותם שמכירים כנראה את כל הצמחים של ישראל, ועוד לא קרה לי שאשלח אליו תמונה של צמח בלתי ידוע ולא אקבל תשובה מהימנה.

ד"ר אורי פרגמן-ספיר הוא המדען הראשי של הגן הבוטני האוניברסיטאי בנבעת רם, ירושלים במשך ניהל שנים את סקר הצמחים הנדירים במסגרת רת"ם, והוא מעורב במחקר ובהוראת בוטניקה תחום התמחותו הוא צמחיית ישראל והמזרח התיכון, בהבטים של אקולוגיה של צמחים וסיסטמטיקה הוא פרסם כמה ספרים (בעברית ובאנגלית), והרבה מאוד מאמרים בנושאי הצומח של ישראל והאזור

להוצאת הספר חברו כמה נופים, ללמדכם כמה קשה למצוא תקציב להפקת ספר מסוג זה המוציאים לאור הם רשות הטבע והגנים בשיתוף עם העמותה לעידוד ולקידום שמירת הטבע במזרח התיכון, וגם המועצה האזורית תמר, מכון ים המלח למחקר, פיתוח ולימוד והגן הבוטני האוניברסיטאי בירושלים

הכותרת היא שורת ההערות החותמות את תיאור המין. כאן מובאים פניני מידע שלא ניתן למצוא במקומות אחרים, פרי של ניסיון רב שנים והיכרות מעמיקה עם צמחיית הארץ. ההערות מכילות התייחסות למוקדי העניין השונים של הצמח, תפוצה בלתי שנתית, מינים קרובים, דילמות בהגדרה או שימושים למאכל.

לימוד הבוטניקה והשטח הוא סוג של ידע שמורכב מהרבה ניסיון ומליקוט סבלני של אינפורמציה שאינה מופיעה בצורה מרוכזת בשום מקום מדי פעם מישהו מאיר את עינוך, או שאתה שם לב לצמח שלא ראית קודם ועל כן אני רואה חשיבות רבה בתייעוד של הידע הזה לפני שהוא אובד.

עוד נקודה חשובה היא הדגש על מינים בסכנת הכחדה כיוון שמדובר במינים נדירים, שחלקם אנדמיים לאזור ולא מוכרים לרוב הבוטנאים, יש בספר מידע מדויק על מיקומם ומצבם שתוארים מינים שנראו רק במקומות ספורים או מינים שלא נראו מומן יש כאן אתגר לחובבי הצמחים לנלות אותם ולדווח שנהיה רגועים יותר

בהיותי בוטנאית "צפוניתי", אני תמיד חשה מחסור מסוים ברדתי דרומה. לשאת את כל המגדירים ולפתוח אותם בעת הצורך זה תהליך מייגע, ועל כן אני מברכת על המגמה של התמקצעות בצמחי בוטניקה אזוריים הספר הוא

אחותי בידי את ספרו החדש של ד"ר אורי פרגמן-ספיר - "פרחי עין גדי וחוף ים המלח", ועלה בי ניהוח של התרגשות ישנה אותם ימים, עת הייתי בוטנאית מתחילה, סטודנטית נלהבת במחלקה לבוטניקה של אוניברסיטת תל אביב, הייתה מחלוקת עמוקה בינינו התל אביבים לבין הירושלמים, האם הצמחייה של עין גדי והערבה, שאו קראנו לה הצמחייה הסודנית, היא רליקטית, דהיינו שרידית, שארית מן הימים ההם שבהם היה האקלים טרופי ואתו הצמחייה בכל הארץ וכשהאקלים הטרופי-סודני נעלם, נעלמה אתו גם הצמחייה המתאימה ונותרו רק שרידים כנאות המדבר החמים והעשירים במים - או שמה העובדה שעמק הערבה הוא נתיב נדידה של מינים רבים של עופות, היא שגרמה לכך שאט אט בדרך חורה מאפריקה, הביאו עמן הציפורים גם זרעים של צמחים טרופיים-סודניים היום אינני זוכרת אפילו מה הייתה העמדה שלנו ומה הייתה העמדה של הירושלמים המחבר משכיל להתחמק מן הפלוגתא ומביא לנו ספר של בוטניקה צרופה

הספר "פרחי עין גדי וחוף ים המלח" מכיל 211 מינים מתוך כ-800 מינים הגדלים באזור ליד כל מין מופיעים תיאור הצמח, עם סימונים להגדרה, תיאור של בתי הגידול ופרטים אודות השכיחות והתפוצה כל צמח מלווה בתמונות, ולרוב יותר מאחת, ובכך אפשר לראות גם את המראה הכללי של הצמח וגם מבט מקרוב לטעמי, נולת